

VAS

VALIDERING AF ATYPISK SYGEFRAVÆR

INFORMATION TIL KOMMUNERNE OM VAS,
DER INTRODUCERES I JUNI 2009 SOM EN
INTEGRERET DEL AT DEN DIGITALE
INDBERETNING AF SYGEFRAVÆR.

- HVAD ER VAS-LØSNINGEN?
- HVILKE KRAV STILLER DEN TIL KOMMUNERNE?
- HVILKEN BETYDNING FÅR VAS FOR
KOMMUNERNES BEHANDLING AF SAGER
OM SYGEFRAVÆR OG ANMODNING OM
SYGEDAGPENGEREFUSION?

ARBEJDSDIREKTORATET MARTS 2009

INDHOLD:

Validering af Atypisk Sygefravær (VAS)	3
Formålet med VAS	3
VAS i samspil med sagsbehandlingen	3
Sådan fungerer VAS - advis'er og kontrol	6
Tilbage melding og afslagsårsag	9
IT-mæssige krav	10
Organisering	10
Perspektiver	10
Udvikling og finansiering	11
Yderligere information	11

KOLOFON:

VAS
- Validering af
atypisk sygefravær

Udgivet i marts 2009 af:
Arbejdsdirektoratet
Stormgade 10
Postboks 1103
1009 København K

Publikationen kan
hentes gratis på
Arbejdsdirektoratets
hjemmeside www.adir.dk

Design: Jesper Laier/
www.laiergrafik.dk

ISBN: 978-87-91674-22-8

VALIDERING AF ATYPISK SYGEFRAVÆR (VAS)

VAS dækker over begrebet Validering af Atypisk Sygefravær. Det er samtidig navnet på et nyt it-system, som tilfører en vigtig kontrolfunktion til digitale indberetninger af sygefravær via Virk.dk. Systemet er et afgørende element i realiseringen af den fælles offentlige digitaliseringsstrategi for 2007-2010 og vil blive introduceret bredt i kommunerne i juni 2009.

Det er fortsat kommunens sagsbehandlere, der træffer afgørelser i sager om sygedagpenge. VAS påpeger alene forhold der – ud fra objektive kriterier – bør undersøges nærmere.

FORMÅLET MED VAS

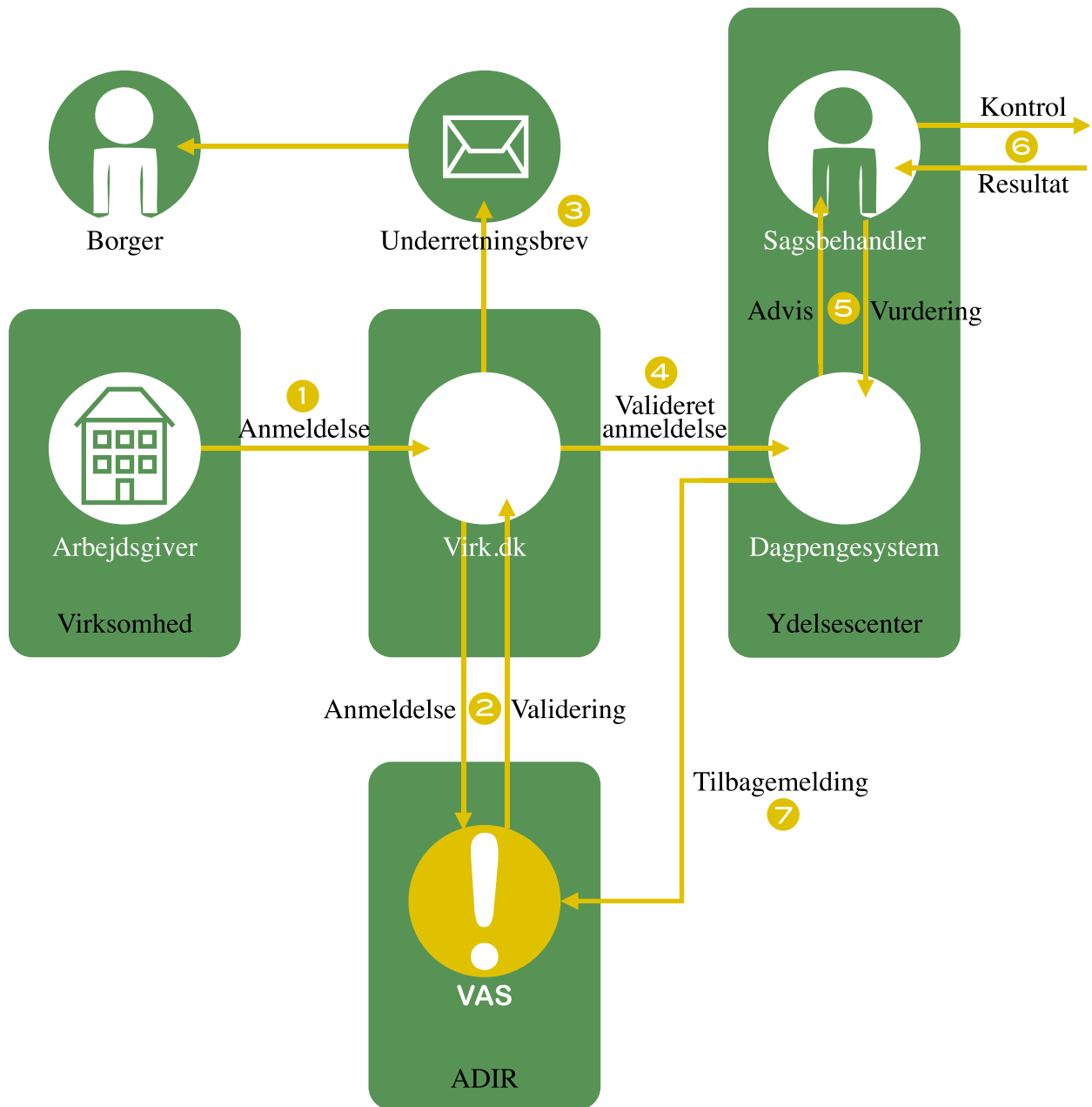
Formålet med VAS er først og fremmest at give et digitalt værktøj til både planlægning og udførelse af sagsbehandling på sygedagpengeområdet og dermed understøtte realiseringen af målene i Kommuneaftalen 2009.

VAS hjælper med at udpege de sygedagpengesager, hvor det indberettede sygefravær giver anledning til nærmere undersøgelse af, om der er tale om fejl eller misbrug. VAS vil derfor gøre det nemmere, både for den enkelte sagsbehandler og for lederen af sygedagpengeteamet i kommunen, at arbejde systematisk med at kontrollere det indberettede sygefravær. Forventningen er, at VAS vil udpege cirka 5 pct. af alle sygedagpengesager.

Et mere langsigtet og strategiske formål med VAS er at indsamle data om danskernes sygefravær, der kan understøtte staten og kommunerne i det fælles arbejde med aktivt at gøre en indsats for at nedbringe sygefravær og mindske misbrug af sygedagpenge- og sygedagpengerefusion.

VAS I SAMSPIL MED SAGSBEHANDLINGEN

Som figur 1 nedenfor viser, vil VAS, allerede inden man modtager den elektroniske anmeldelse i kommunen, automatisk foretage en validering (og evt. efterfølgende kontrol) af indberetningen. VAS finder herved de sager, hvor sygefraværet adskiller sig fra normalen (atypisk sygefravær) på en måde, der vækker mistanke om fejl eller forsøg på misbrug. Disse vil VAS supplere med et advis, der oplyser sagsbehandleren om, at der er grund til at være særlig opmærksom på den aktuelle sag. Forventningen er som ovenfor nævnt, at cirka 5 pct. af alle sygedagpengeindberetninger vil udløse et VAS-advis til kommunen.

Figur 1: VAS i samspil med de øvrige elementer i den digitale indberetning af sygefravær

1. Arbejdsgiver anmelder sygefravær for en ansat og anmoder eventuelt om refusion af sygedagpenge. Anmeldelsen sker digitalt via Virk.dk og på sigt (med indførelsen af den kommende sygedagpengeindberetningsløsning (SDPI-løsning), NemRefusion i 2010) vil det også kunne ske direkte fra virksomhedernes lønssystemer.
2. Anmeldelsen sendes automatisk videre til VAS, som validerer sagens oplysninger og supplerer med et advis, der beskriver eventuelle atypiske forhold.
3. Der sendes automatisk et underretningsbrev til den sygemeldte borger.
4. Anmeldelsen (inklusive advis fra VAS) sendes automatisk videre til den behandlende kommunes ydelsescenter. VAS-advis'et vil fremgå af sagsoplysningerne i kommunens dagpengesystem.
5. Som led i behandlingen af anmeldelsen, skal sagsbehandleren tage stilling til VAS-advis'et og registrere en vurdering af, hvorvidt adviseringen giver anledning til yderligere kontrol. Uanset behov for yderligere kontrol foretages indberetning i kommunens dagpengesystem som normalt.
6. Hvis en anmeldelse er udtaget til yderligere kontrol, skal resultatet efterfølgende registreres i kommunens dagpengesystem. Hvis kontrollen foretages med det samme – eventuelt ved telefonisk kontakt til borgeren eller arbejdsgiveren – registreres resultatet med det samme i forbindelse med den normale indberetning. Hvis kontrollen er foretaget efter indberetning af sagen – eventuelt ved en særskilt kontrolenhed eller i Jobcentret – skal resultatet registreres efterfølgende, hvorefter der tages stilling til et eventuelt tilbagebetalingskrav.
7. Kommunens dagpengesystem foretager automatisk tilbagemelding til VAS i to omgange. I første omgang meldes om et VAS-advis har givet anledning til yderligere kontrol, og i anden omgang sendes det endelige resultat af sagsbehandlingen – altså om der er tilkendt eller givet afslag på sygedagpengerefusion. Oplysningerne lagres i VAS og bruges til statistik og til at forbedre efterfølgende kontroller.

SÅDAN FUNGERER VAS - ADVIS'ER OG KONTROL

I praksis betyder det altså, at når virksomheder anmelder sygefravær for en ansat og anmoder om refusion af sygedagpenge via erhvervsportalen, Virk.dk, scanner VAS for atypiske sygefraværs mønstre.

I de sager, hvor det indberettede sygefravær afviger fra normalen på en måde, der kan indikere fejl eller misbrug, vil VAS supplere indberetningen med et advis til kommunen om at være særligt opmærksom på sagen.

VAS opererer med 3 regler:

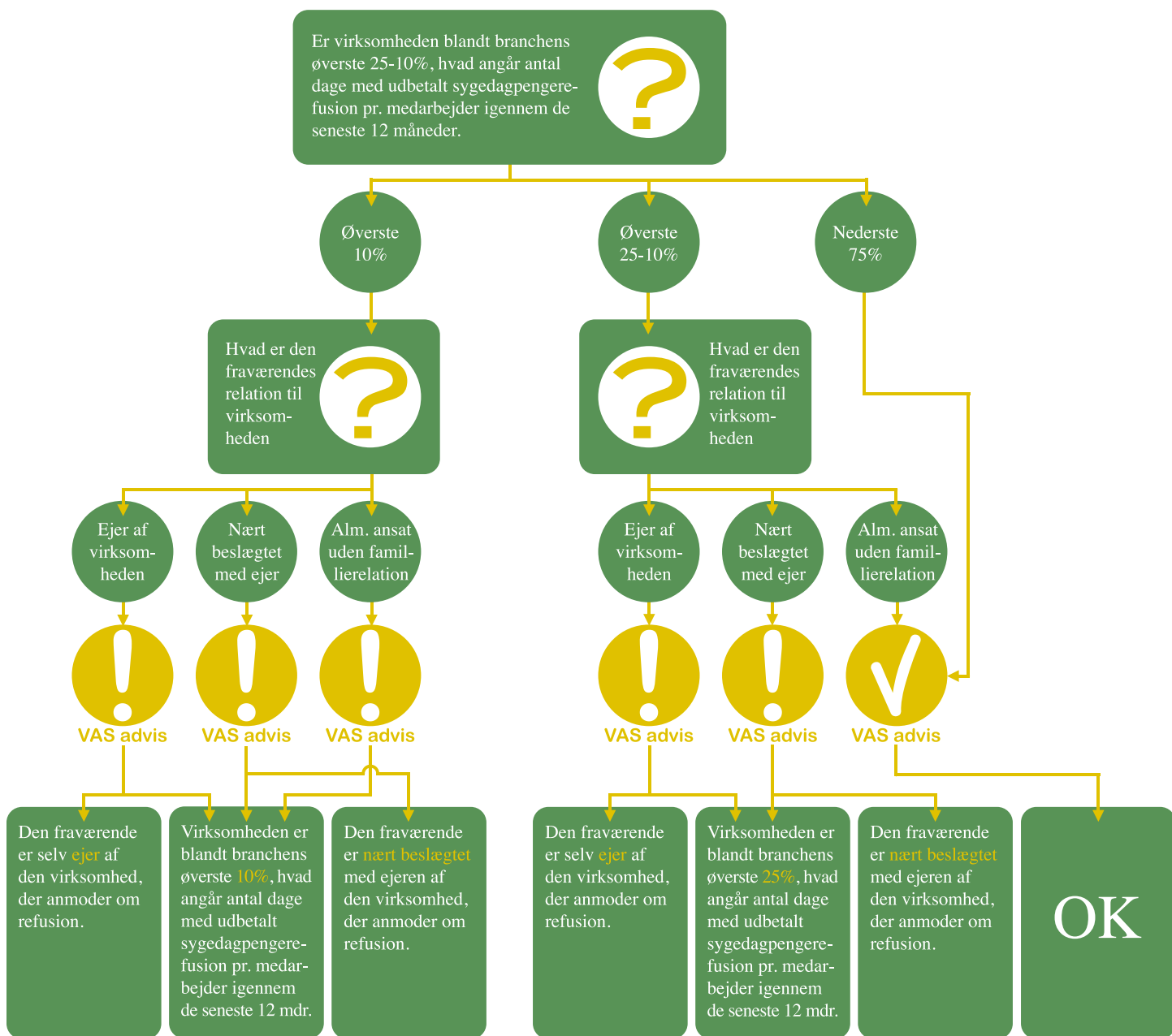
- Højt sygefravær
- Ejerforhold
- Familierelation

Nedenfor er måden VAS fungerer på illustreret som et udfaldstræ. Det, der sker er, at VAS kigger på den type virksomhed der indberetter og holder dens sygefravær op imod det generelle sygefravær i den branche, som virksomheden tilhører.

Et særligt højt sygefravær i den indberettende virksomhed set i forhold til dens branche er bestemmende for udfaldet af valideringen og dermed det advis, som kommunen videregiver til kommunen. Et særligt højt sygefravær sammenholdt med eventuelle skærpende omstændigheder i form af den fraværendes ejerforhold eller nære familierelation til ejeren af virksomheden er også bestemmende for udfaldet af valideringen og VAS-advis'et.

Hvis der ikke er noget at bemærke, vil kommunen få dette at vide sammen med baggrundsinformationer om virksomheden.

Figur 2: Udfaldstræ som illustrerer hvordan VAS fungerer.

DET FØLGENDE ER ET KONKRET EKSEMPEL PÅ, HVORDAN ET VAS-ADVIS SER UD:

1 Er virksomheden blandt branchens øverste 10%, hvad angår antal dage med udbetalt sygedagpengerefusion pr. medarbejder igennem de seneste 12 måneder.

Antal sygedage pr. medarbejder i virksomheden	40
Grænseværdi for øverste 10% i branchen	35
Gennemsnitligt antal sygedage pr. medarbejder i branchen	20

Antal ansatte	550	
Hjemkommune	101	København
Firmaklassifikation	201983	IT
	320837	Konsulentvirksomhed

Kommune nr.	Kommune	Antal
173	Lyngby-Taarbæk	19
185	Tårnby	2
-	Samlet	21

Til at afgøre om der er tale om atypisk sygefravær, genbruger VAS disse og andre registerdata, herunder oplysninger om eventuelt tidligere sygedagpengerefusioner, CVR-oplysninger og sammenligninger med andre virksomheder, CPR-data mv. Resultatet af samkøringen af data vil alene blive sendt videre til den kommune, der behandler den konkrete sag om sygedagpenge.

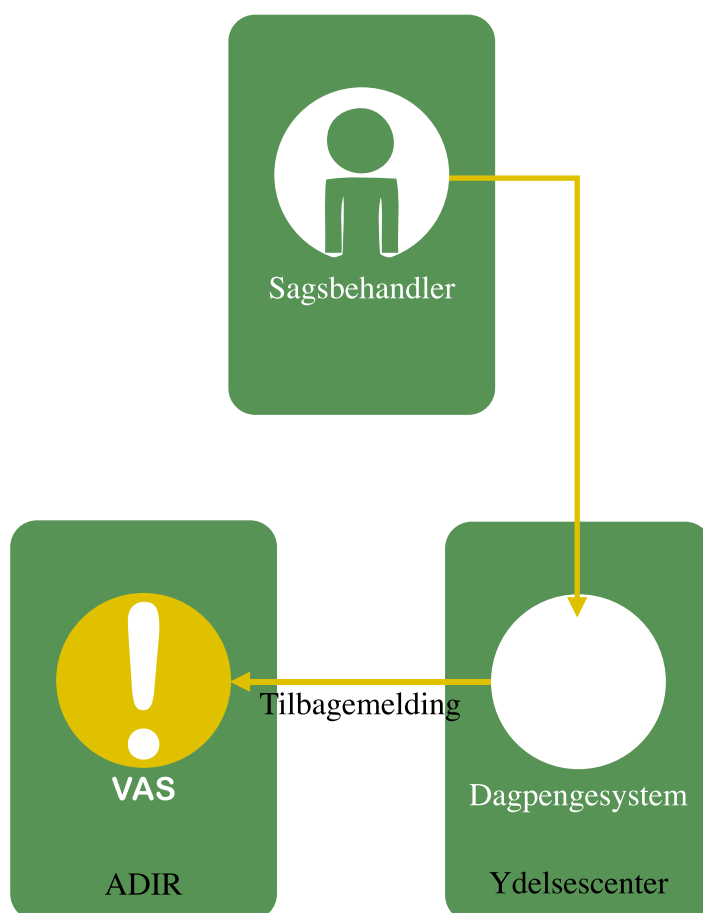
På baggrund af kommunernes erfaringer med de nævnte 3 regler i VAS og tilgængelige datagrundlag er det hensigten, at VAS på sigt vil blive udbygget med flere regler og tilhørende advis'er.

TILBAGEMELDING OG AFSLAGSÅRSAG

For at sikre en løbende forbedring af kvaliteten i VAS-advis'erne, og for at opsamle informationer til statistisk brug, skal kommunerne sende tilbagemeldinger til VAS. Tilbagemeldingerne skal indeholde, hvorvidt et advis har givet anledning til yderligere kontrol, og hvilken afgørelse kontrollen i givet fald er resulteret i. Helt konkret betyder det, at kommunen skal oplyse om, hvorvidt der er udbetalt sygedagpengerefusion, eller om der er truffet afgørelse om afslag. Har kommunen givet afslag på udbetaling af refusion, skal der opgives en årsag.

VAS træffer dermed ikke afgørelser, men påpeger alene forhold der – ud fra objektive kriterier – bør undersøges nærmere. Det vil fortsat være en opgave for kommunens sagsbehandlere at foretage en vurdering på baggrund af yderligere oplysninger og træffe afgørelse i sager om sygedagpenge.

Kravet om tilbagemelding til VAS vil blive specificeret og fastlagt i en kommende bekendtgørelse om digital indberetning af sygefravær.

IT-MÆSSIGE KRAV

Kommunerne vil som ovenfor beskrevet være forpligtede til at forholde sig til et VAS-advis og give tilbagemelding vedrørende opfølgning på dette.

De kommuner som anvender

eDagpenge/sygdom

Da KMDs system eDagpenge/sygdom til dato er den eneste løsning på markedet, der tilbyder understøttelse af indberetning af digitale anmodninger om sygedagpengerefusion via Virk.dk, rettes krav til kommunernes sagsbehandlingssystemer foreløbigt mod eDagpenge/sygdom. KMD har oplyst, at der i overensstemmelse med disse krav er ved at blive udarbejdet it-understøttelse af VAS som en integreret del af sagsbehandlingen i eDagpenge/sygdom. Det betyder, at de kommuner, som anvender eDagpenge/sygdom, vil kunne leve op til de kommende krav om tilbagemelding til VAS via dette system.

De kommuner, som ikke anvender

eDagpenge/sygdom

De kommuner, som ikke anvender eDagpenge/sygdom, skal gennem deres it-leverandør sikre sig en løsning, der kan imødekomme kravene i forbindelse med VAS. Nærmere information om kravene og snitflader mv. kan fås ved henvendelse til Arbejdsdirektoratet, Erik Maaløe på ema@adir.dk

ORGANISERING

Flere kommuner har allerede i dag etableret en egentlig kontrolfunktion i forbindelse med ydelseskontoret. Det er dog op til den

enkelte kommune, hvordan man vælger at organisere sig for at udnytte VAS-kontrollen og for at imødekomme kravet om tilbagemelding til VAS.

PERSPEKTIVER

Overordnet set er VAS et vigtigt skridt mod øget digitalisering af den kommunale administration af sygedagpenge. Med VAS er der på sigt mulighed for hurtigere udbetaling af sygedagpenge og hurtigere igangsætning af opfølgning i forbindelse med ellers ukomplicerede anmeldelser.

VAS er altså ikke alene et nyttigt værktøj til den daglige sagsbehandling. For ledere og faglige koordinators på sygedagpengeområdet er det også et tiltag, som på længere sigt vil kunne hjælpe med at frigøre ressourcer til mere komplicerede sygedagpengesager, mere borgernær service og bedre arbejdstilrettelæggelse i tråd med den fælles offentlige digitaliseringsstrategi for 2007-2010.

I fremtiden vil VAS også komme til at rumme vigtige statistiske oplysninger om danskernes sygefravær, der kan anvendes som grundlag for målrettede kampagner og indsatser af forebyggende karakter både i de enkelte kommuner og på landsplan.

Sidst men ikke mindst er det hensigten at indhente erfaringer med principperne fra VAS, som kan anvendes til at udvikle lignende løsninger på andre områder end sygedagpengeområdet.

UDVIKLING OG FINANSIERING

VAS udvikles af Arbejdsdirektoratet og KMD i tæt samarbejde med en kommunal følgegruppe. Udvikling og drift af VAS finansieres af staten.

YDERLIGERE INFORMATION

Arbejdsdirektoratet vil umiddelbart inden opstart af VAS i kommunerne udsende en forvaltningsguide til samtlige kommuner med uddybende information om brugen af VAS samt de mere tekniske detaljer. Guiden vil både beskrive, hvordan den enkelte sagsbehandler skal forholde sig til et avis fra VAS for at overholde gældende regler i loven samt opstille en række forslag til yderligere tiltag i forbindelse med introduktionen af VAS.

Skulle der opstå spørgsmål, som ikke besvares i guiden, kan I søge yderligere information på www.adir.dk eller rette spørgsmål til nedenstående kontaktpersoner i Arbejdsdirektoratet:

Erik Maaløe, ema@adir.dk eller

Martin Dueholm Bech, mdb@adir.dk

”OPLYSNINGER FRA VAS OM ATYPISK SYGEFRAVÆR
KAN FX BRUGES TIL AT IGANGSÆTTE MÅLRETTEDE
INDSATSER I FORHOLD TIL BESTEMTE BRANCHER
MED HØJT SYGEFRAVÆR”

YDELSESCENTERET, VEJLE KOMMUNE

”I DE TILFÆLDE, HVOR VI KONTAKTER EN PERSON
MED MISTÆNKELIGT HØJT SYGEFRAVÆR, VILLE DET
VÆRE EN FORDEL AT KUNNE HENVISE TIL KONKRETE
ADVIS’ER HENTET FRA VAS MED VIRKSOMHEDER,
DER HAR HØJT SYGEFRAVÆR”

SYGEDAGPENGEOPFØLGNINGEN, HELSINGØR KOMMUNE

